

Retten til erstatningsbolig og flyttegodtgørelse foreslås at skulle gælde, uanset hvem der eksproprierer – det vil sige, uanset om det er staten, en amtskommune, en primærkommune eller et selskab, som varetager funktioner, der falder inden for det offentliges interesseskære, f. eks. telefonselskaberne.

Hvis ejendommen rives ned eller bygges om til fyldestgørelse af et formål, til hvis gennemførelse der kan foretages ekspropriation, men hvor gennemførelsen sker uden ekspropriation, f.eks. fordi anlægsmyndigheden i forvejen ejer ejendommen, foreslås det at give lejerne de samme rettigheder, som hvis ejendommen rent faktisk var blevet eksproprieret, idet lejerne i sådanne ejendomme ikke skal stilles ringere end lejerne i eksproprierede ejendomme.

Da kommunerne allerede efter den gældende lovgivning i et vist omfang råder over – eller har adgang til at skaffe sig rådighed over – lejligheder både i den almennyttige boligsektor og i den private udlejningssektor, foreslås at overlade til kommunerne at tilbyde lejerne erstatningsbolig. Erstatningsboligen skal være af passende størrelse, beliggenhed, kvalitet og udstyr.

I forbindelse med større anlægsarbejder vil det ikke kunne udelukkes, at det kan forekomme, at der f.eks. skal eksproprieres et stort antal udlejningsejendomme i en kommune, hvor det ikke er muligt for kommunalbestyrelsen at tilvejebringe det nødvendige antal erstatningsboliger gennem de muligheder, der i dag findes i lovgivningen.

Derfor forudsættes, at anlægsmyndigheden forud for vedtagelsen af større anlægsarbejder kontakter kommunalbestyrelsen i den berørte kommune for at afklare, om kommunen vil kunne tilvejebringe erstatningsboligerne. Hvis ikke kommunen ser sig i stand til at løse problemet, må Folketingets opmærksomhed henledes på problemet, således at der i anlægsloven for det pågældende anlæg kan tages stilling til, hvordan de nødvendige erstatningsboliger kan tilvejebringes.

Det foreslås endvidere at overlade til kommunerne at beregne og udbetale flyttegodtgørelsen. Flyttegodtgørelse foreslås ydet til de faktiske udgifter, som er forbundet med en flytning, f.eks. udgifter til flytning af møbler og telefon. Udgifterne skal efter kommunens skøn være rimelige, og de skal tillige være dokumenterede.

Endelig foreslås at lade anlægsmyndigheden afholde de udgifter, som er forbundet med disse forslag. Lovforslaget er dog ikke til hinder for, at anlægsmyndigheden i de situationer, hvor ekspropriationsomkostningerne efter den gældende lovgivning afholdes eller kan afholdes af en anden end anlægsmyndigheden, aftaler med denne anden part, at

den pågældende tillige afholder udgifterne efter nærværende forslag.

For at gøre det nye regelsæt så enkelt som muligt at administrere er der ikke foreslået klageadgang, bortset fra erhvervslejerens adgang til at klage over godtgørelsens størrelse. Lejerne vil således ikke kunne indbringe kommunens tilbud om erstatningsbolig og kommunens beregning af flyttegodtgørelse for anden administrativ myndighed. Forslaget begrænser ikke de almindelige kommunale tilsynsmyndigheders kompetence.

Uden sammenhæng i øvrigt er i lovforslaget desuden medtaget en mindre præciserende udvidelse af klageadgangen i boligstøtteleven, så denne omfatter samtlige relevante afgørelser.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Efter forslaget skal anlægsmyndigheden refundere de udgifter, som de foreslåede ændringer medfører for kommunerne, herunder administrationsudgifterne. Det er ikke muligt præcist at angive størrelsen af disse udgifter, idet udgifterne naturligvis vil bero på omfanget af de fremtidige anlægsarbejder og af beliggenheden heraf.

Efter de seneste erfaringer med større anlægsarbejder (Øresundsforbindelsen) skønnes konsekvenserne dog at blive af begrænset omfang. De fleste af de lejere, som berøres af Øresundsforbindelsen, har således selv sørget for at finde anden bolig, og kun ca. 10 anmodede kommunen om hjælp. Det forhold, at der indføres en egentlig ret til erstatningsbolig, vil dog antagelig fremover forøge det antal lejere, som kommunerne må skaffe erstatningsbolig til.

Selve tilvejebringelsen og anvisningen af erstatningsboliger medfører som udgangspunkt ikke merudgifter for kommunen bortset fra evt. øgede administrationsudgifter. I forbindelse med anvisning af boliger, som er stillet til kommunens rådighed efter lov om boligbyggeri eller lov om kommunal anvisning, kan der dog i enkelte tilfælde blive tale om dækning af lejetab. Herved forstås den leje, som kommunen kan blive nødt til at betale for den periode, der går fra det tidspunkt, hvor kommunen har fået stillet en bolig til rådighed, til det tidspunkt, hvor den anviste lejer overtager boligen. Desuden kan kommunen rent undtagelsesvis blive nødt til at købe anvisningsret efter lov om kommunal anvisning specielt til det her omhandlede formål. Forslaget vil i en sådan situation tillige betyde merudgifter for staten, idet staten fuldt ud refunderer kommunernes udgifter til godtgørelse efter lov om kommunal anvisningsret op til nærmere angivne beløbsgrænser.